

PEEP PILLAK

Eesti Muinsuskaitse Seltsi esimees

Eesti Muinsuskaitse Selts (EMS) pöördus 2013. aasta lõpus riigikantselei poole ettepanekuga president Konstantin Pätsi mälestuse jäädvustamiseks Buraševos, kus ta psühhoneuroloogiahaiglas kinnipeetuna veetis oma viimase eluaasta.

2013. aasta kevadel pöördus Buraševo kohalik

omavalitsus EMSi poole ettepanekuga ühiselt jäädvustada president Pätsi mälestus Buraševos. Juba mõne aasta eest oli president Pätsi endisele hauale püstitatud puust õigeusurist, mille plaadil oli venekeelne tekst.

EMS konsulteeris Buraševo võimude tehtud ettepaneku asjus presidendi pojapoja Matti Pätsi, Memento esindajate, MTÜ Konstantin Pätsi Muuseumi ja Haljala vallavalitsuse esindajatega, kes olid loonud sõprussidemed Buraševoga (toimib õpilasvahetus jne). Ühiselt leiti, et president Pätsi mälestuse jäädvustamist Buraševos

tuleks igati toetada. Samas leiti, et ristil olev tekst on eksitav – nagu oleks Eesti Vabariigi vaimuhaige president Buraševo psühhoneuroloogiahaiglas ravil viibinud ja juhtunud seal ära suurem. Pärast pikki läbirääkimisi lepiti kokku kõiki osalisi rahuldav tekst kahes keeles.

EMS tellis mälestusmärgi kujunduse skulptor Mati Karminilt, kes pakkus välja, et Buraševo mälestuskivile võiks paigaldada täpselt samasuguse bareljeefi, nagu on Konstantin Pätsi sünnikoha mälestusmärgil Tahkurannas. Pronksist Konstantin Pätsi bareljeef tammelehise, kahes keeles

tekstiplaadi ja õigeusu ristiga oleks maksma läinud ligikaudu 3000 eurot.

Kahjuks ei ole EMS oma ettepanekutele Konstantin Pätsi mälestuse jäädvustamiseks Buraševos tänase päevani vastust saanud ei riigikantseleist ega ka välisministeeriumist, kuhu kiri edasi olevat saadetud.

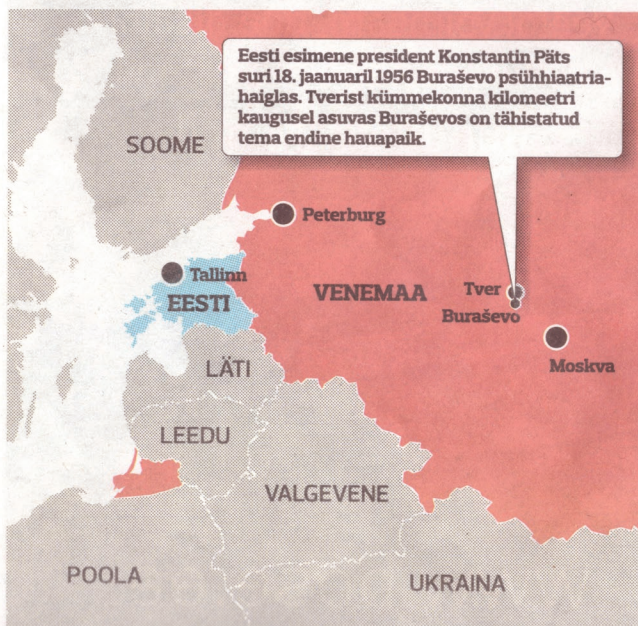
Rahvadiplomaatidelt tulnud initsiatiiv on igati tänuväärne ja oleks vaja toetust Eesti poolt. Kahjuks pole see mittetulundusühingul EMS raha poolest võimalik.

Kindlasti tuleb tunnustada seda initsiatiivi, millega entusiastid püstitasid mälestusmärgi president

Pätsile Venemaa südames. Samas tuleb tunnistada, et praegusel kujul räämas metsatukas asudes ei ole mälestusmärk Eesti presidendile vääriline.

Loodetavasti leitakse siiski võimalus, kuidas Eesti riik saab läheneva Eesti Vabariigi sajanda aastapäeva künnisel Buraševost tulnud initsiatiivi toetada, et vähemalt seal saaks president Pätsi mälestus vääriliselt jäädvustatud. On ju Eesti elanikud president Pätsi mälestusmärgi Tallinna püstitamise küsimuses jagunenud tavapäraselt kahte eri arvamusele olevasse vaenulikkuleeri.

President Pätsi surmapaik

KOMMENTAAR

MARIA BELOVAS
välisministeeriumi
avalike suhete
osakonna peadirektor

Eesti saatkond Moskvas ja välisministeerium on Konstantin Pätsi mälestuspaiga teemaatikaga kursis.

Eelmisel aastal osales mälestuskivi avamisel saatkonna esindaja. Tunnustame Buraševo kogukonda, kes Eesti presidendi mälestuspaika vabatahtlikult korras hoiab. Oleme selle eest väga tänulikud ning oleme Buraševos üle

andnud ka saadiku tänukirjad.

Oluline on leida parimad lahendused, mis austaksid seni tehtud pingutusi ja oleksid püsivalt toimivad mälestuskoha korrahoiul. Saatkond ja välisministeerium on igati valmis selles osas kaasa aitama, koostöös kõigi asjassepuutuvatega.

Järgmise sammuta kavatseme soiku jäänud arutelu riigikantselei ja Eesti Muinsuskaitse Seltsiga taas üles võtta.